

Notat til bystyrets organer

Til: Samferdsels- og miljøkomiteen
Fra: Byråden for miljø og samferdsel
Dato: 26.09.2017
Vår ref (saknr): 201703907-7
Arkivkode: 711
Notat nr.: 262/2017

HØRINGSUTTALELSE FRA OSLO KOMMUNE - FORSLAG OM NY FORSKRIFT OM SKOGBEHANDLING OG SKOGSDRIFT I OSLO OG NÆRLIGGENDE KOMMUNER OG ENDRING I FORSKRIFT 29. MAI 2015 OM PLANLEGGING OG GODKJENNING AV LANDBRUKSVEIER

Jeg viser til mitt notat til komiteen 227/2017 av 01.08.2017, hvor jeg orienterte om mottatt høringsbrev fra Landbruks- og matdepartementet av 07.07.17, om forslag til ny forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggende kommuner, og endring i forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier.

Som nevnt i notatet ba jeg Regionkontor landbruk innhente innspill fra relevante virksomheter og sammenstille et utkast til høringssvar fra Oslo kommune. Regionkontor landbruk ba om høringsinnspill fra Byantikvaren, Bymiljøetaten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Klimaetaten og Plan- og bygningsetaten. Regionkontor landbruk mottok høringsinnspill fra Plan- og bygningsetaten. For øvrig hadde ingen merknader.

I det følgende gjengis høringsuttalelse fra Oslo kommune, avgitt av byråden for miljø og samferdsel på delegert fullmakt, jf. bystyrevedtak av 30.05.2001, sak 218, og byrådets delegasjonsfullmakt av 03.07.2001, sak 1360:

Sakens bakgrunn:

Først vil jeg gjennomgå kommentarer til forslag til ny forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggende kommuner. Deretter vil kommunens merknader til foreslått endring i forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier presenteres.

Bakgrunn:

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høring forslag til ny forskrift om skogsdrift i marka, som foreslås erstattet med dagens *forskrift 2.april 1993 nr. 268 om skogbehandling og skogsdrift for skogområder i Oslo og nærliggende kommuner (Marka), Røyken, Lier, Hole, Ringerike, Jevnaker, Lunner, Asker, Bærum, Oslo, Nittedal, Nannestad, Gjerdrum, Skedsmo, Lørenskog, Rælingen, Enebakk, Ski og Oppegård kommuner, Akershus, Buskerud og Oppland* (markaforskriften). Den gamle markaforskriften fra 1993 er hjemlet i lov om skogbruk og skogvern fra 1956, som ble videreført i dagens skogbrukslov fra 2005.

I forbindelse med arbeidet med markaloven (2009), ble det lagt til grunn at Landbruks- og matdepartementet skulle gjennomgå markaforskriften etter den nye skogbruksloven. Formålet med

markaforskriften er «å sikre eit berekraftig skogbruk som bidrar til å bevare og utvikle kvalitetar i området knytte til friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminne.»

Vesentlige endringer fra tidligere forskrift:

1. Markagrensen etter forskriften blir lik markagrensen etter markaloven. Tidligere har det vært noen forskjeller i hvor disse to grensene går, som har gitt administrative utfordringer.
2. Alle hogster under 10 daa er i den nye forskriften fritatt fra meldeplikten. Hittil har foryngelseshogster* i alle størrelser vært meldepliktige.
3. En del krav i den gamle forskriften om hensyn til friluftsliv og miljøverdier, er fjernet fra den nye forskriften, fordi de allerede anses godt dekket av skogbruksloven, forskrift om bærekraftig skogsdrift og PEFC skogstandard, og derfor gjelder generelt over hele landet.

**Foryngelseshogst er hogster som foretas i eldre skog, og som markerer et generasjonsskifte i skogen. Alle eller de fleste eldre trærne tas ut i en eller flere omganger, og unge trær etableres enten ved planting eller ved spiring fra frø.*

Oslo kommunes høringsinnspill:

Forslag til ny forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggende kommuner:

Oslo kommune er delvis uenig med Landbruks- og matdepartementets forutsetning for den foreslåtte forskriften, nemlig at det er behov for forenkling i markaforskriften ved å ta ut reguleringer som er ivaretatt i annet regelverk. Vi mener at forskriften må sikre at skogbehandling og skogsdrift i Oslo også tilpasses andre interesser ved å ta hensyn til de store natur- og friluftslivsverdiene som kjennetegner Marka.

Departementet foreslår at markagrensen etter ny forskrift blir lik markagrensen etter markaloven. Oslo er positiv til forslaget og bemerker at det tidligere har vært noen forskjeller i hvor disse to grensene går, som har gitt administrative utfordringer.

Departementet foreslår fritak for meldeplikt for hogster under 10 daa, som er ment å gi en betydelig forenkling for skognæringen. Oslo bemerker at forutsatt at det fortsatt blir innmeldt samme antall hogster over 10 daa, vil ikke det foreslåtte fritaket fra meldeplikt på hogster under 10 daa, føre til vesentlig effektivisering av kommunens saksbehandling. Videre vil forslaget medføre at kommunen ikke får anledning til å vurdere tiltaket i forkant. Oslo kommune viser til at slik det er i dag, blir tilnærmet alle hogster befart av kommunen i forkant av arbeidet. På den måten kan kommunen vurdere om det må tas spesielle hensyn til friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminner, også der det ikke finnes dokumenterte registreringer. Kommunen undersøker for eksempel om det er merkede eller mye brukte turstier, veier og løyper i området, før det gjøres vedtak om hogst. Det blir ofte satt vilkår til hvordan den som er ansvarlig for hogsten kan ta ekstra hensyn til friluftslivet, utover hva som er pålagt gjennom lov, forskrift og PEFC skogstandard. Ved fritak for meldeplikten for flater under 10 daa, slik det er foreslått i den nye forskriften, vil ikke kommunen ha anledning til å vurdere tiltaket i forkant og dermed sette slike vilkår. Med dette, oppfatter Oslo kommune forslaget som en svekkelse av regelverket, som vil komme i konflikt med andre bruksområder. Under den foreslåtte forskriften vil Marka bli utsatt for mer hogst uten at konsekvensene for friluftsliv og naturmangfold er tilstrekkelig ivaretatt. Markaforskriften og markaloven må ses i sammenheng som ett styringsverktøy for å få til en helhetlig og langsiktig forvaltning av et rikt og variert landskap. Oslo kommune mener i stedet det er behov for å legges opp til en større innflytelse fra befolkningen, enn hva som foreslås, og foreslår derfor at det skal være meldeplikt for alle foryngelseshogster over 2 daa, med unntak av bledningshogster.

Departementet foreslår at alle hogster over 10 dekar skal meldes til kommunen, men at meldeplikten innhold endres. Forslaget innebærer at kommunene bare treffer vedtak i de tilfeller der kommunen kommer til at innmeldte hogsttiltak må begrenses eller nektes. Oslo kommune bemerker at for intern arkivering, og behov for etterprøvnbarhet, vil det imidlertid fortsatt være behov for å dokumentere/arkivere hvilke vurderinger som er gjort på bakgrunn av befaring, som tidligere. Foreslått endring vil derfor ikke medføre en effektivisering av kommunens saksbehandling.

Videre vises det til at foreslått forskrift, etter all sannsynlighet, vil øke andelen mellomstore flater, da det nye forslaget legger til rette for videreført bruk av flatehogst som hovedhogstmetode. Med en fortsatt maksimumsgrense på 30/50 daa uavhengig av hogstform, vil det bli enda mindre lønnsomt å legge til rette for flerbruk ved bledningshogst, noe som ikke vil ivareta de særlige miljøverdiene i marka, herunder friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminner.

Oslo bemerker at flatehogst med påfølgende planting er den metoden som produserer mest tømmer på kortest tid. Så lenge trærne er i vekst, binder de stadig mer CO₂, noe som er gunstig for kommunens klimaarbeid. Humuslaget binder også CO₂, og ved flatehogst på steder med dypt humuslag, vil økt nedbrytingshastighet på flaten, forårsake noe økning i CO₂-frigjøringen fra humuslaget. Ved bledningshogst vil humuslaget til enhver tid være skogbevokst og denne forråtnelsen begrenses eller hindres. Med tilrettelegging for økt bruk av bledningshogst (jf. innspill til § 7), vil antall flater kunne reduseres, og erstattes med en lys, flersjiktet skog, velegnet for friluftsliv og biologisk mangfold.

Nedenfor følger konkrete innspill knyttet til de ulike paragrafene i forslag til ny forskrift:

Innspill til § 3. Hogst og flatestorleik

- For å unngå ustabile og smale trerekker mellom hogstflater, bør det ved begrensnig av flatestørrelsen, også presiseres minste avstand mellom flater. Denne avstanden bør være ca. 30 meter, eller to trelengder, for å sikre en funksjonell kant også ved evt. vindfellingene inne i kanten. Dette er spesielt viktig for ikke meldepliktige flater.

Innspill til § 5. Plantevernmidler

- § 5 gir kommunen mulighet for etter søknad å gi løyve til bruk av plantevernmidler på «sterkt grasbunde mark og urterik mark». Bruk av plantevernmidler for bekjempelse av svartelistede arter bør også inkluderes.
- Det er i § 5 ikke beskrevet metode for spredning av plantevernmidler, det blir dermed åpnet for både sprøyting fra helikopter og traktor, i tillegg til ryggsprøyte. For å begrense plantevernmidler på avveie, bør det ikke kunne gis tillatelse til sprøyting fra helikopter.

Innspill til § 7. Melding om hogst

- Bledningshogst* bør være fritatt for meldeplikt og uavhengig av arealbegrensning. En slik hogst kjennetegnes ved at både før og etter inngrep er det trær i alle livsfaser i bestanden. Foryngelsen skjer kontinuerlig. Gjennomhogster/bledningshogster gir et åpent og variert skogbilde for brukere av marka. Metoden fremmer også biologisk mangfold, og motvirker tap av klimagasser fra humuslaget. Ved å begrense arealet til 30/50 daa, senkes lønnsomheten, slik at flatehogst blir det eneste reelle alternativet.
- Alle foryngelseshogster over 2 daa bør være meldepliktige, med unntak av bledningshogster. Med foryngelseshogst menes der hogsten markerer et generasjonsskifte i skogen. Eldre trær tas ut i en eller to omganger, og unge trær kommer inn, enten ved planting eller spiring fra frø (flatehogst, frøtrestillingshogst og skjermstillingshogst). Små

flater på 2 daa vil kunne gi et variert skogbilde, også når de ligger forholdsvis tett (30 meter). Slik småflatehogst gir et flersjiktet, variert skogbilde over tid.

**Bledningshogst er en hogstform der produksjon og foryngelse skjer samtidig på samme areal. Trær av alle dimensjoner finnes innen et begrenset område og det kan ikke skilles mellom foryngelsesfase og produksjonsfase. Ungskogen etableres mellom og inntil de eldre trærne og fristilles suksessivt når de hogstmodne trærne høstes. Riktig utført bledning krever at det med ca. 10-20 års mellomrom hogges gjennom hele bledningsfeltet.*

Innspill til digital løsning § 7 Melding om hogst

- Det må kreves av den digitale løsningen at meldingene som blir registrert ikke er mangelfulle. Gode kart, med inntegnet kjøretrasé og velteplass* i tillegg til informasjonen fra det eksisterende skjemaet.
- Kommunen stiller seg positiv til en elektronisk løsning, der meldingen om hogst automatisk publiseres i innsynsløsningen, samtidig som den sendes kommunens postmottak via Svar Ut. Det er derimot ikke nevnt hvordan den digitale løsningen vil være. Andre tilsvarende løsninger i landbruket krever innlogging i Altinn. Dette skaper problemer for brukere uten tilgang til Altinn, som for eksempel for gårder drevet av Oslo kommune. I Oslomarka vil dette blant annet også gjelde de store skogeierne som Løvenskiold, Losby og Fearnley. I tillegg blir resterende skogsdrifter normalt administrert av tømmeroppkjøpere som Viken Skog, Nortømmer o.l. Disse vil heller ikke ha tilgang til Altinn, slik at innmelding av hogster fra mindre skogeiere vil bli vanskeliggjort. Den digitale løsningen bør ha egen innlogging, uten tilknytning til Altinn.

**Kjøretrasé, er traséen gjennom skogen, der tømmeret blir transportert fra hogstfeltet til vei. Velteplassen er det stedet langs vei der alt tømmeret blir samlet i påvente av videre transport med tømmerbil.*

Innspill til § 11. Straff og tvangsmulkt

- For at tvangsmulkt skal være et reelt alternativ ved overtredelse, vil det være behov for eksempler på aktuelle overtredelser med beløpsstørrelse.

Innspill uten paragraftilknytning

Brukere av marka er ofte svært engasjert rundt hogst i hekkeperioden. Hekketiden varierer fra art til art, og kan strekke seg fra januar og ut juli. Kun et fåtall fugler hekker i gammel, hogstmoden skog. En evt. stans i all hogst i hekkeperioden vil ikke samsvare med bærekraftig skogbruk. Derimot kan en evt. begrensning av ungskogpleien i en kortere periode, bidra til å bevare og utvikle kvaliteter knyttet til friluftsliv og naturmiljø, uten å gå for mye på bekostning av skogbruket.

Oppsummert mener vi at forslaget til ny markaforskrift må styre mot de samme målene som markaloven og bevare et godt forhold mellom Markas diverse brukere. Vi mener derfor at forslaget må revideres for også å ivareta andre interesser enn skogsdrift.

Endring i forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier:

Foreslått endring i forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier, gjelder i første rekke kommuner utenfor Oslo og Akershus. Klager fra kommuner i Oslo og Akershus, behandles per i dag av fylkesmannen i Oslo og Akershus. Endringen innebærer at også klager fra kommuner utenfor Oslo og Akershus skal behandles av fylkesmannen i Oslo og Akershus. Oslo kommune har ingen merknader til foreslått endring.

Til sist understreker Oslo kommune at det er viktig å sørge for å ivareta skogens verdifulle natur, biologisk mangfold og naturopplevelse.

Lan Marie Berg
byråd

Godkjent elektronisk

Kopi til: Bymiljøetaten, Postboks 636 Løren, 0507 OSLO
Regionkontor landbruk, Lørenskog, Nittedal, Oslo, Rælingen og Skedsmo, Postboks
84, 2001 LILLESTRØM